

AUGUST 2022
VEJDIREKTORATET

CYKELSTI-PROJEKT VED RIBE

NATURA 2000-VÆSENTLIGHEDSVURDERING

COWI

AUGUST 2022
VEJDIREKTORATET

CYKELSTIPROJEKT VED RIBE

NATURA 2000-VÆSENTLIGHEDSVURDERING

PROJEKTNR.

A246358

DOKUMENTNR.

A246358-001

VERSION

1.0

UDGIVELSESDATO

22.08.2022

BESKRIVELSE

Natura 2000-væsent-
lighedsvurdering

UDARBEJDET

JSLR, MJMO

KONTROLLERET

ASTH

GODKENDT

JOKC

INDHOLD

1	Indledning	7
1.1	Formål	7
1.2	Metode	7
2	Relevant lovgivning	9
3	Eksisterende naturforhold	10
3.1	Natura 2000-området	10
4	Påvirkninger på Natura 2000-området	24
4.1	Projektets potentielle påvirkninger	24
4.2	Vurdering af påvirkninger på Natura 2000	24
5	Kumulative virkninger	28
6	Konklusion	29
7	References	30

1 Indledning

1.1 Formål

Projektets formål er at sikre bløde trafikanters krydsning af rute 11. I 2014 mistede en cyklist livet efter at været blev ramt af en personbil i forbindelse med krydsning af vejen, på trods af at der er en krydsningshelle ved Bjerrumvej. Der har efterfølgende været et stort ønske fra især borgerforeningen om en endnu mere sikker løsning for bløde trafikanters krydsning af rute 11. Det eksisterende kryds grænser op til Fuglebeskyttelsesområde F51 samt er beliggende i nærheden af Ribe Å, som er udpeget som Habitatområde H78. Områderne er omfattet af det samlede Natura 2000-område N89 Vadehavet.

Det er et hovedelement i beskyttelsen af Natura 2000-områder, at myndighederne i deres administration og planlægning ikke må vedtage planer, projekter eller lignende, der kan skade de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for at bevare.

Formålet med denne rapport er at vurdere, om projektet kan medføre en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Samtidigt vurderes det, om projektet hindrer opfyldelse af de opsatte bevaringsmålsætninger og til sidst om områdets integritet påvirkes.

1.2 Metode

Den eksisterende vejstrækning er ikke, og vil ikke blive placeret inden for kortlagt habitatnatur, og vil udelukkende (udover mulig afvanding til habitatnatur) berøre et areal i almindelig landbrugsdrift som er kortlagt som fuglebeskyttelsesområde. Væsentlighedsvurderingen gennemføres derfor med udgangspunkt i eksisterende data for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og der foretages ikke yderligere undersøgelser.

1.2.1 Vurderingens struktur

En beskrivelse af projekt og placering fremgår overordnet, men relateres mest til projektets mulige påvirkninger i Natura 2000-området. I kapitel 3 præsenteres udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og de berørte fuglebeskyttelsesområder og habitatnaturtyper beskrives. Yderligere beskrives fugle på udpegningsgrundlaget og relevante ynglepladser.

I kapitel 3 gennemgås alle arter og habitatnaturtyper på udpegningsgrundlaget. Vurderingen af de potentielle påvirkninger af habitatnaturtyper og arter er foretaget i kapitel 4. I disse vurderinger inddrages potentielle påvirkninger fra både anlægs- og driftsfase. I kapitel 5 behandles eventuelle kumulative virkninger med andre projekter, og vurderingens konklusioner opsummeres i kapitel 6.

1.2.2 Afgrænsning af Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Der gennemføres Natura 2000-væsentlighedsvurderinger for projektet ved Natura 2000-området N89 og helt konkret af Habitatområde H78 og Fuglebeskyttelsesområde F51. Grunden til, at øvrige habitat- og fuglebeskyttelsesområder inden for Natura 2000-området og andre Natura 2000-områder længere væk ikke er medtaget skyldes, at påvirkninger, som projektet vil være yderst begrænsede og kun med lokal påvirkning. Miljøpåvirkninger vurderes således ikke at kunne påvirke andre og mere fjernt liggende habitat- og/eller fuglebeskyttelsesområder.

Der er en direkte arealmæssig påvirkning på fuglebeskyttelsesområdet F51 og H78 (Ribe Å) ligger ca. 30 meter fra projektområdet. Disse er derfor medtaget i vurderingen.

1.2.3 Dokumentationsgrundlag

Eksisterende data for forekomst og tilstand af habitatnatur samt forekomst af beskyttede arter er indhentet i Natura 2000-planen (Miljøstyrelsen, 2021) og basisanalysen (Miljøstyrelsen, 2021) suppleret med data fra diverse naturdatabaser.

2 Relevant lovgivning

Natura 2000 er betegnelsen for et sammenhængende netværk af beskyttede naturområder i EU. Områderne er udpeget på grundlag af bestemmelser i EU's habitatdirektivet fra 1992 (Rådet for Den Europæiske Union, 1992) og EU's fuglebeskyttelsesdirektivet (Rådet for Den Europæiske Union, 2009) fra 1979 senest revideret i 2009. Områderne er udpegede til at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Disse naturtyper og arter er oplistet på henholdsvis bilag I og II til habitatdirektivet. Arterne benævnes bilag II-arter.

Af udkastet til "Vejledning – Habitatbekendtgørelsen" afsnit 2.7 fremgår det at *"Vurderingen af hvorvidt en påvirkning af et målsat overfladevandområde [...] i et Natura 2000-område er forenelig med det forbud mod forringelse, som er fastlagt i indsatsbekendtgørelsens § 8, kan og bør ske samtidigt med væsentlighedsvurderingen efter habitatbekendtgørelsen"* (Miljøstyrelsen, 2019). Ved vurdering af om projektet kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt, inddrages derfor vandområdeplanernes målsætninger, og der foretages en vurdering af om projektet kan forringe de målsatte vandområders tilstand eller hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger jf. § 8 i indsatsbekendtgørelsen (BEK nr. 449 af 11/04/20192).

Hvis en væsentlig påvirkning ikke kan udelukkes i Natura 2000-væsentlighedsvurderingen, vil ansøger være forpligtet til at gennemføre en Natura 2000-konsekvensvurdering for det pågældende Natura 2000-område, samt udarbejde en miljøkonsekvensrapport jf. miljøvurderingsloven¹. I forhold til myndighedens vurdering af påvirkning af Natura 2000-områder gælder forsigtighedsprincippet, dvs. det skal kunne afvises, at et projekt medfører skade på Natura 2000-områdets integritet. Af udkastet til "Vejledning – Habitatbekendtgørelsen" fremgår det, at *"et områdes integritet kan i praksis defineres ud fra den samlede sum af et områdets økologiske struktur, funktion og de økologiske processer i hele områdets udstrækning, som gør det muligt at opretholde de levesteder og bestande af arter, som området er udpeget for"* (Miljøstyrelsen, Udkast til Vejledning til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration, 2019).

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). LBK nr. 1976 af 27/10/2021.

3 Eksisterende naturforhold

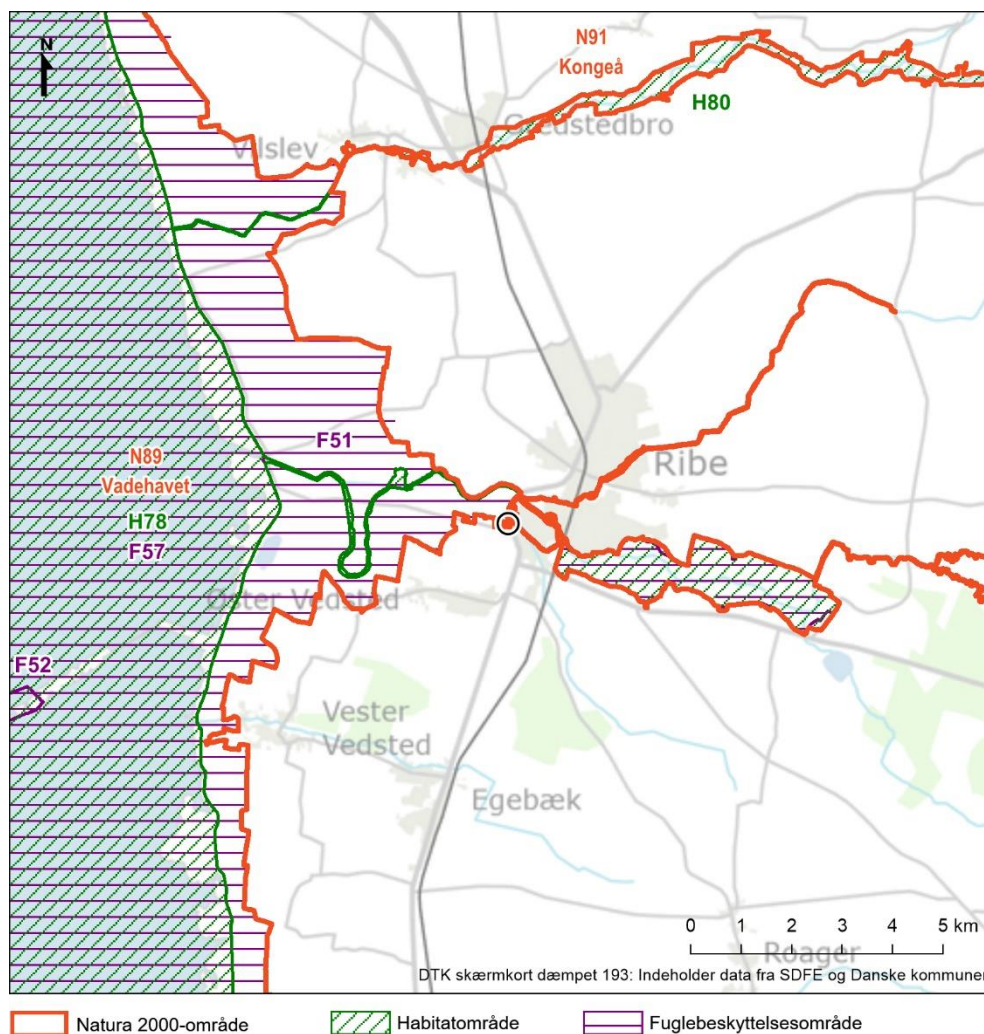
3.1 Natura 2000-området

Natura 2000-område nr. 89 Vadehavet har et samlet areal på 149.869 ha, hvoraf de 112.678 ha er hav og 326 ha er vandflade i søerne. Natura 2000-området består af habitatområderne H78, H86, H90, H239 og fuglebeskyttelsesområderne F49, F51, F52, F53, F55, F57, F60, F63, F65 og F67. Se Figur 3-1.

Natura 2000-området omfatter ud over selve Vadehavet også inddigede marsk-områder fra Tjæreborg i nord til grænsen i syd, de nederste dele af de større å-systemer med udløb i Vadehavet (Varde Å, Sneum Å, Kongeå og Ribe Å) samt de udpegede habitatområder ved Brede Å og Vidå og Alslev Ådal. Desuden indgår Varde Ådal, Marbæk-området og strandengsområder langs fastlandskysten, klit-, strand- og marsklandskaber på Skallingen og på øerne Rømø, Mandø, Fanø og Långli, samt tilstødende havområder.

Vadehavet er et næringsrigt og lavvandet vådområde på overgangen mellem hav og land, og de tidevandspåvirkede økosystemer i Natura 2000-området rummer en mangfoldighed af naturtyper fra de marine vadeblader og sandbanker over flodmundinger, kystlaguner og vandløb til strandenge, klitter og heder på land. Med dets store tidevandsforskelle, meget store biologiske produktion og særlige naturtyper er Vadehavet et af de vigtigste vådområder for vandfugle, der benytter den østatlantiske trækrute og har endvidere betydning som levested for havpattedyr som sæler og marsvin, laksefisken snæbel og flere arter af lampretter.

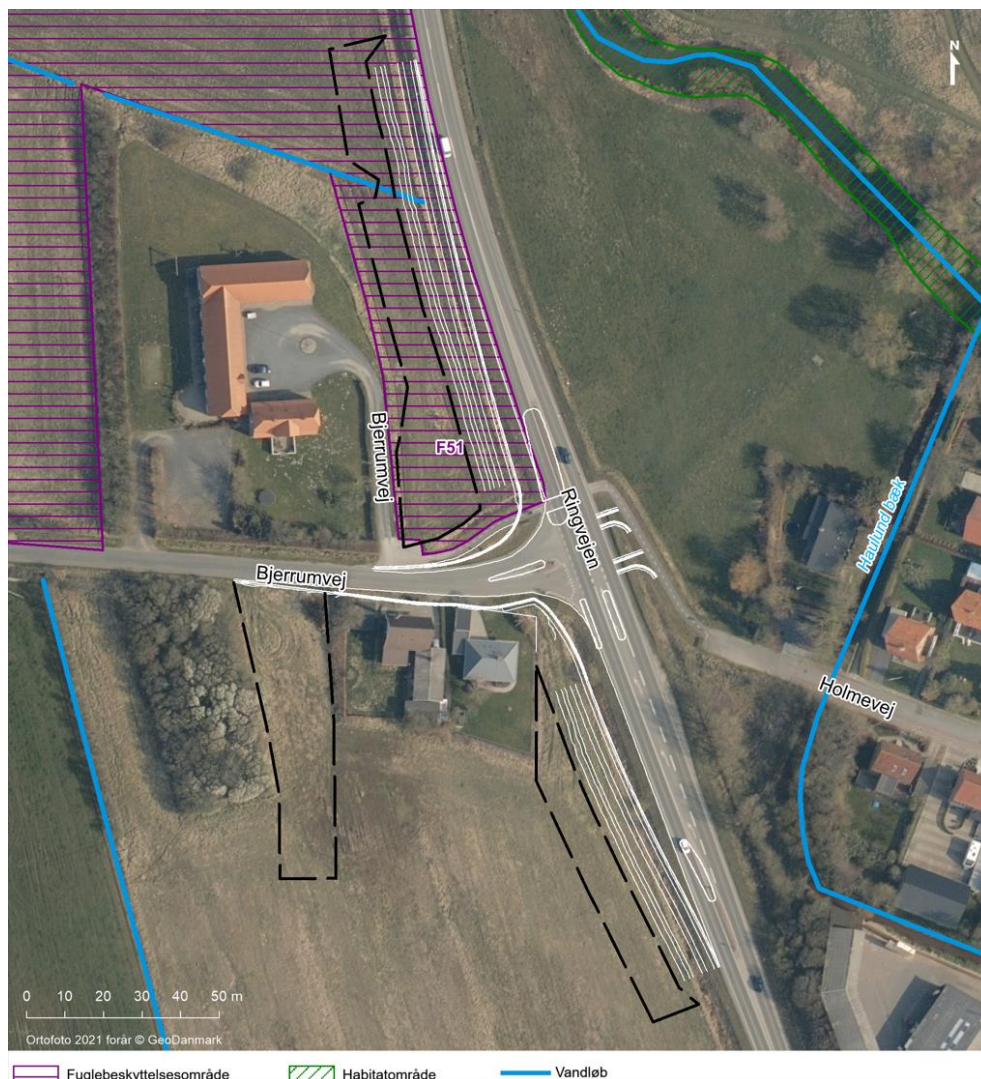
Natura 2000-området er et af Europas vigtigste vandfugleområder og er specielt udpeget for at beskytte fuglene i de ti fuglebeskyttelsesområder. Med sin placering midt mellem de arktiske ynglepladser og vestafrikanske overvintringsområder, har Vadehavet en helt central placering for alle trækfuglene på udpegningsgrundlaget, idet hovedparten af arterne bruger Vadehavet som spisekammer, inden de fortsætter deres træk mod enten syd eller nord. Nogle af trækfuglene overvintrer i området og her nyder især gæssene godt af at kunne overnatte forstyrrelsesfrit i Vadehavet og fouragere indlands om dagen. (Miljøstyrelsen, 2021)

Figur 3-1 Natura 2000-områdets afgrænsning. Natura 2000-område N89 består af habitatområderne H78, H86, H90 og H239 samt fuglebeskyttelsesområderne F49, F51, F52, F53, F55, F57, F60, F63, F65 og F67. Kilde: Natura 2000 basisanalyse 2022-2027 for N89.

3.1.1 Projektområdet

Projektet forudsætter at der etableres bundet venstresving (rød- gul- grøn pil for venstresvingende), med en lokal hastighedsbegrænsning på 70 km/t. Derfor er det nødvendigt at etablere en delehelle imellem venstresvingsbanen og ligeud sporet i nordgående retning. Det er nødvendigt at etablere denne helle, for at forhindre at venstresvingende kommer til at køre på de ligeud kørendes signal. Dette vil resultere i, at ca. 850 m² mark (i almindelig landbrugsdrift) og ca. 1.150 m² grøft inden for fuglebeskyttelsesområde F51 skal inddrages permanent, herudover inddrages ca. 1.500 m² markareal midlertidigt inden for Natura 2000-området i forbindelse med arbejdsarealer.

Figur 3-2 Projektområdet. Vejprojektet er vist med hvid, de midlertidige arbejdsarealer er vist med sort stiplede markering. Ligeledes fuglebeskyttelsesområde F52 og habitatområde H78 som begge er en del af Natura 2000-område 89 Vadehavet.

Langs med nordsiden af gårdhaven forløber en begyndende drængrøft/kanal i østlig retning som ca. 950 meter mod nordvest løber sammen med Ribe Å (habitatnatur), Ribe Å ses også øst for vejen og arbejdsområdet. Hvor arbejdsområdet krydser grøften er denne rørlagt, således påvirkes grøften ikke.

Anlægsarbejdet forventes at vare fra marts til august 2023. Der vil som udgangspunkt kun arbejdes inden for normal arbejdstid (mandag til fredag 07:00-18:00). Støjende anlægsaktiviteter vil således ske inden for Esbjerg Kommunes foreskrevet støjende og støvende aktiviteter (Esbjerg Kommune, 2022).

3.1.2 Bevaringsmålsætninger

Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger er opstillet i Natura 2000-planen for området og listet nedenfor:

Overordnede målsætninger. Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Målet er at bevare områdets alsidige natur, med de marine naturtyper, Varde Ådals brakvandsprægede miljø, Tøndermarsken og andre inddigede marskområder og åer med udløb til vadehavet samt hele områdets funktion som levested for en lang række ynglende og trækkende fugle og andre arter.

De overordnede mål for området er desuden:

- > At sikre arealet af lysåbne naturtyper og skovnaturtyper, og at forekomsterne gøres mere sammenhængende.
- > At de mange dynamiske naturtyper prioriteres højt og fastholdes som typiske for området.
- > At Vadehavet fastholdes som et af landets vigtigste yngle- og rasteområder for havpattedyr, fugle og fisk knyttet til kystområder med bl.a. tidevandspåvirkede strandenge og lavvandede havområder.
- > At fuglebeskyttelsesområdenes kombination af strandsøer og laguner (1150), ferske søer og strandenge (1330) sikres som levesteder for ynglefuglene fjordterne, hvidbrystet præstekrave, sorthovedet måge, dværgerterne, havterne, klyde, sortterne, almindelig ryle, rørdrum, skestork, rørhøg, hedeheg, plettet rørvagt, brushane, mosehornugle, stor kobbersneppe og blåhals, samt splitterne og sandterne, der kun forekommer i få beskyttelsesområder i Danmark. Området udgør en stor andel af levestederne for splitterne og klyde på nationalt plan. Der sikres desuden levesteder for trækfuglene lysbuget knortegås, mørkbuget knortegås, kortnæbbet gås, hejle og pomeransfugl, samt vandrefalk, der kun forekommer i få beskyttelsesområder i Danmark.
- > At de marine naturtyper, som alle har stærkt ugunstig bevaringsstatus, sikres en veludviklet fauna og bundvegetation. Det gælder sandbanke (1110), flodmunding (1130), vadeblade (1140), lagune (1150), bugt (1160) og rev (1170). Naturtyperne er levested for spidsand, pibesvane, islandsk ryle, sandløber, sangsvane, grågåse, gravand, krikand, edderfugl, lille kobbersneppe, pibeand, skeand og sortand, samt strandskade, strandhejle, hvidklire, gråand, sortklire, rødben, storspove, dværgmåge, der kun forekommer i få beskyttelsesområder i Danmark.
- > At Vadehavsområdets forekomster af enårig strandengsvegetation (1310), vadegræssamfund (1320), strandeng (1330), forklit (2110), Hvid klit (2120), grå/grøn klit (2130), klithede (2140), klitlavning (2190), gråsklit (2170), skovklit (2180), græsindlandsklit (2330), vandløb (3260) og tidvis våd eng (6410) sikres, da de i området udgør en stor andel af arealet med naturtyperne på biogeografisk niveau. Enkelte af dem er ligeledes levested for natravn og engsnarre.
- > Naturtyperne rigkær (7230) og våd hede (4010), har stærkt ugunstig bevaringsstatus og surt overdrev (6230) er prioriteret i EU. Disse naturtyper

prioriteres derfor højt i området, deres areal øges og der skabes sammenhæng mellem fragmenterede forekomster.

- > At sikre arealet af tør hede (4030) og revling-indlandsklit (2320), da naturtyperne har stærkt ugunstig bevaringsstatus. Revling-indlandsklit har desuden en særlig forekomst i Danmark.
- > At sikre vandløbsstrækningernes funktion som levested for fiskearterne på udpegningsgrundlaget, særligt snæbel, der er en prioriteret art i EU. Forbedrede forhold for snæblen prioriteres over genetableringen af de mest hensigtsmæssige hydrologiske forhold for de våde naturtyper.
- > At gråsælen og dens levesteder, prioriteres højt og beskyttelsen styrkes, da arten har stærkt ugunstig bevaringsstatus.
- > Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi og drift/pleje, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.
- > Den økologiske integritet sikres derudover god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

konkrete målsætninger. I området skal der være mulighed for en naturforvaltning, hvor man gør brug af naturens egne dynamikker. I forbindelse med forvaltningen skal der tages hensyn til, om naturtyper, arter eller fugle på udpegningsgrundlaget kan være følsomme over for en sådan forvaltning, eksempelvis de som er nævnt under de overordnede målsætninger. De konkrete målsætninger bygger på grupperinger af naturtyper, habitatarter og fugle.

Generelt

- > Den samlede forekomst af naturtyper, arter- og fugles levesteder i Natura 2000-området, uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

Terrestrisk habitatnatur

- > Der er kortlagt ca. 12.375 ha terrestriske habitatnaturtyper i området. Heraf er ca. 230 ha kategoriseret som naturtyper knyttet til overvejende vådbund, ca. 224 ha som naturtyper knyttet til overvejende tørbund, ca. 8.093 ha som naturtyper knyttet til overvejende salttolerante naturtyper og ca. 3.827 ha som naturtyper på flyvesand.
- > For naturtyper med et tilstandsvurderingssystem skal der fortsat være mindst 176 ha vådbundsnaturtyper, mindst 75 ha tørbundsnaturtyper, mindst 6652 ha salttolerante naturtyper og mindst 3243 ha naturtyper på flyvesand i tilstandsklasse I-II. Naturtyper i klasse III-V skal være i fremgang mod tilstandsklasse I-II, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

- > For naturtyper uden tilstandsvurderingssystem er målet at bidrage til gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Det betyder, at det samlede areal skal være mindst 47 ha. For de skovbevoksede naturtyper, skal andelen af store træer og dødt ved være stabil eller stigende. Skovnaturtyper sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje. Der kan dog være tale om en dynamisk situation, hvor det ikke nødvendigvis er de samme forekomster, der over tid bidrager til sikring af en skovnaturtype.

Arter

- > For arter uden et tilstandsvurderingssystem er målet at bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Levestedernes tilstand (vurderet i form af forekomst og udbredelse) og det samlede areal skal være stabilt eller i fremgang.

Ynglefugle

- > Tilstanden og det samlede areal af de kolonirugende fugles kortlagte levesteder må ikke være i tilbagegang, og mindst 75% af arealet skal være i fremgang mod eller fastholdes i tilstandsklasse I-II.
- > For engfugle og mose- og rørskovsfugle er målet, at tilstanden og det samlede areal af levesteder i tilstandsklasse I-II er stabil eller i fremgang. Levestederne i tilstandsklasse III-V skal være i fremgang mod tilstandsklasse I eller II, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- > For ynglefugle uden tilstandsvurderingssystem er målet, at de skal bidrage til at sikre og øge bestanden på nationalt niveau. Levestedernes samlede areal og tilstand (vurderet i form af forekomst og udbredelse) skal være stabil eller i fremgang.

Trækfugle

- > For trækfugle, der kan optræde med nationalt eller internationalt betydnende forekomster i fuglebeskyttelsesområdet, skal deres raste- og overnatningsområder sikres eller være i fremgang, således at området også fremadrettet kan huse en bestand af national eller international betydning.
- > For trækfugle, som ikke optræder med nationalt eller internationalt betydnende forekomster i fuglebeskyttelsesområdet, er målet, at deres fælde-, raste- og overnatningsområder skal sikres eller være i fremgang.

Søer under 5 ha

- > For søer under 5 ha i tilstandsklasse I-II er målet, at tilstanden skal være stabil eller i fremgang. Søer under 5 ha i tilstandsklasse III-V skal være i fremgang mod tilstandsklasse I-II, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

Marine- og ferskvandsnaturtyper (undtagen søer under 5 ha)

- > For søer over 5 ha, vandløb og marine naturtyper henvises til målsætningerne i vandområdeplanerne.
- > For de marine naturtyper skal tilstand og areal være stabile eller i fremgang og bidrage til gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau.

3.1.3 Habitatområde H78

Udpegningsgrundlaget for habitatområde H78 udgøres af både arter og naturtyper. Udpegningsgrundlaget fremgår af Tabel 3-1.

*Tabel 3-1 Tabellen viser naturtyper og/eller arter på udpegningsgrundlaget. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Kalkoverdrev (6210) er ikke tilstede i habitatområde 78. Den nævnte naturtype gennemgås derfor ikke yderligere. Kilde: Basisanalyse (revideret) for N89 Vadehavet 2022-2027.*

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 78		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Flodmunding (1130)
	Vadeflade (1140)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Vadegræssamfund (1320)
	Strandeng (1330)	Forklit (2110)
	Hvid klit (2120)	Grå/grøn klit* (2130)
	Klitthede* (2140)	Havtomklit (2160)
	Grårisklit (2170)	Skovklit (2180)
	Klitlavning (2190)	Visse-indlandsklit (2310)
	Græs-indlandsklit (2330)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Stilkege-krat (9190)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037)	Bæklampret (1096)
	Flodlampret (1099)	Havlampret (1095)
	Laks (1106)	Snæbel* (1113)
	Stavsild (1103)	Odde (1355)
	Gråsæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	

3.1.4 Habitatnaturtyper

Ved anlægsarbejdet arbejdes der ca. 30 meter vest for Ribe Å vandløb (3260) og i umiddelbar nærhed af en drængrøft/kanal som ca. 950 meter nedstrøms udmunder i Ribe Å. Øvrige naturtyper ligger ud til Vadehavet, minimum 5,3 km

nedstrøms fra projektet. Opstrøms er der ca. 2 km til nærmeste kortlagte naturtype som er Riggær.

3.1.5 Bilag II-arter

I nedenstående afsnit præsenteres de enkelte arter fra udpegningsgrundlaget for H78.

Tabel 3-2 Bilag II-arter på udpegningsgrundlaget for H78 og status herpå. Kilde: Natura 2000 Basisanalyse (revideret) 2022-2027.

Art	Nærmeste levested findes ved/Bemærkning
Grøn Kølleguldsmed	Der er ikke registreringer af grøn kølleguldsmed i Ribe Å. Registreringerne inden for hele Natura 2000 området er fra Varde Å, Skjern Å, Karup Å, Gudenå og Storå.
Flodlampret	I habitatområde 78 er flodlampret overvåget i området i perioden 2013-2014. Den er fundet i Ribe Å ved Skibbroen i både 2013 og 2014. Dette er ca. 550 meter fra projektområdet i fugleflugt. Kendskabet til artens forekomst i området er generelt mangelfuldt, og det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at give en nærmere beskrivelse af udbredelsen. Det vurderes dog, at områdets karakter med et stort vandløbssystem med god vandløbskvalitet giver gode muligheder for en forekomst af flodlampret i området. Der vurderes således ikke at være trusler for artens forekomst i området.
Laks	Som det er tilfældet i en lang række vandløb i Sønderjylland, er der også i dette habitatområde gennemført forbedringer i de fysiske forhold i Ribe Å og i en række tilløb. Spærringer er blevet fjernet, således at bl.a. snæbel og laks kan sikres frie vandringsmuligheder mellem havet og gydepladserne, og der er mange steder udlagt gydegrus for at og hjælpe laksebestanden.
Stavsild	Stavsilden er en vandrefisk, der yngler i ferskvand og vokser op i havet. Der er ikke sikkert kendskab til, at arten nogensinde har ynglet i de danske vandløb. Stort set alle de registreringer der sker stavsild herhjemme gøres i havet, og kun ganske få individer er truffet i vandløb. Derfor betragtes den blot som en strejfer. Af samme grund har de danske vandløbs tilstand ingen direkte betydning for artens forekomst herhjemme.
Gråsæl	Siden år 2000 er der næsten sket en årlig tilvækst i forekomsten af gråsæler i Danmark, og der er nu regelmæssig forekomst af gråsæler på hvilepladser i den danske Østersø, Kattegat, den vestlige Limfjord og Vadehavet. Det er sandsynligt, at den generelle stigning, der ses i antallet af gråsæler i Danmark, kan forklares ved, at der sker indvandring af gråsæler fra de to bestande (Nordsøbestanden og Østersøbestanden) til Danmark. Bestanden er dog stadig ikke stabil, hvilket er tydeligt ud fra de seneste års svingninger i antal individer.

Art	Nærmeste levested findes ved/Bemærkning
Marsvin	DCE har ved habitatdirektivets artikel 17 vurdering i 2019 vurderet, at Østersøbestanden har stærkt ugunstig bevaringsstatus, mens Nordsø- og Bælthavsbestandene begge har gunstig bevaringsstatus. Marsvinene i habitatområde H78 tilhører bestanden i Nordsøen/Skagerrak. Bestanden er estimeret til 300.000-350.000 marsvin og vurderes at være stabil over den 22-årige undersøgelsesperiode.
Bæklampret	Bæklampret er registreret flere steder i Ribe Å. Arten er vidt udbredt i habitatområdets vandløb og trives tilsyneladende godt i dette Natura 2000-område. Da artens krav til vandkvalitet, fouragering og gydning generelt er opfyldt, vurderes der at være gode forudsætninger for en bestand af bæklampret. Der vurderes således ikke at være trusler for artens fortsatte og udbredte forekomst i områdets vandløb.
Havlampret	I habitatområde 78 er havlampret er overvåget i området i perioden 2013-2014. Den er fundet i Ribe Å ved Skibbroen begge år, ca. 550 meter fra projektområdet. Kendskabet til artens forekomst i området er generelt mangelfuldt, og det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at give en nærmere beskrivelse af bestanden. Det vurderes dog, at områdets karakter med et stort vandløbssystem med god vandløbskvalitet giver gode muligheder for en bestand af havlampret i området. Der vurderes således ikke at være trusler for artens forekomst i området.
Snæbel	I Ribe Å er der årligt foretaget undersøgelse af gydebestanden af snæbel i perioden 2004-10 og igen i 2013 og 2018. På baggrund af garnfiskeriet blev gydebestanden af snæbel i Ribe Å-systemet beregnet til ca. 790 snæbler i 2018, hvilket er en væsentlig stigning i forhold til bestandsestimerne fra 2010 og 2013. Selvom gydebestanden er vokset, vurderes den fortsat at være lille og sårbar.
Odde	Odde er fundet 5 steder i Ribe Å systemet Der vurderes at være en stabil, stor forekomst i dette område og ud fra områdets karakter med flere vandløbssystemer samt uforstyrrede skjulesteder vurderes der således ikke at være trusler for artens forekomst i området.
Spættet sæl	Spættet sæl er opdelt i de fire forvaltningsområder/populationer: Vadehavet, Kattegat, den vestlige Østersø og Limfjorden (som bestandsmæssigt opgøres i vestlig Limfjord og central Limfjord). Vækstraterne er hovedsageligt negative, hvilket tyder på, at spættede sæl i Danmark nærmer sig den økologiske bæreevne i de enkelte områder. DCE har ved habitatdirektivets artikel 17 vurdering til EU i 2019, vurderet, at spættet sæl har gunstig bevaringsstatus i Danmark.

3.1.6 Fuglebeskyttelsesområde F51

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde F51 omfatter 7 arter af trækfugle og 12 arter af ynglefugle. Arterne fremgår af Tabel 3-3, mens artsregistreringer og arternes status fremgår af Tabel 3-4.

Tabel 3-3 Tabellen viser fugle på udpegningsgrundlaget. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Hvid stork er ikke til stede i fuglebeskyttelsesområde 51. Kilde: Basisanalyse (revideret) for N89 Vadehavet 2022-2027.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 51		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Hvid stork (Y)
	Skestork (T)	Pibesvane (T)
	Blisgås (T)	Kortnæbbet gås (T)
	Bramgås (T)	Rørhøg (Y)
	Hedehøg (Y)	Engsnarre (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Klyde (Y)
	Hjejle (T)	Pomeransfugl (T)
	Brushane (Y)	Sorthovedet måge (Y)
	Fjordterne (Y)	Mosehomugle (Y)
	Blåhals (Y)	

Tabel 3-4 Fuglearter på udpegningsgrundlaget for F51 og status herpå. Kilde: Natura 2000 Basisanalyse (revideret) 2022-2027.

Art	Status
Rørdrum (Y)	Rørdrummen har i overvågningsperioden fra 2004 til 2019 været repræsenteret med 1 til 7 territoriehævdende fugle. Bestanden er de seneste år forøget, hvilket kan skyldes, at arten ser ud til at have etableret sig i flere af de rørskovsdækkede digegrave, der findes i området. I fuglebeskyttelsesområdet er der i området kortlagt 11 levesteder for rørdrum. Rørdrum foretrækker hovedsagligt store sammenhængende områder dækket af rørskov. Projektområdet vurderes derfor ikke at betyde noget for rørdrum, da det består af landbrugsarealer tæt på en befærde vej.
Skestork (T)	Skestork som trækfugl er hidtil ikke overvåget i det nationale overvågningsprogram, og det er derfor ikke muligt at udtale sig om bestandsudviklingen i fuglebeskyttelsesområdet. Men ynglefuglene fra Langli raster ved Sneum Digesø inden trækket mod syd indledes. Sneum Digesø har karakter af en del områder, hvor arten kan raste forstyrrelsesfrit, tilgodeser generelt artens krav til en rastelokalitet. Projektområdet vurderes ikke at betyde noget for skestork, da det består af landbrugsarealer tæt på en befærde vej, hvilket skestorken ikke anvender.
Blisgås (T)	Blisgås raster og fouragerer i træ- og vintertiden på enge,

Art	Status
	ekstensiv græsarealer og intensivt dyrkede landbrugsarealer inden for fuglebeskyttelsesområdet og trækker ud til rast på vadebladerne om natten. Fuglebeskyttelsesområdets karakter med enge, ekstensive græsarealer og landbrugsarealer tilgodeser generelt artens krav til fourageringsområder og muligheden for at overnatte forstyrrelsesfrit i Vadehavet tilgodeser dens krav til sikre og uforstyrrede raste- og overnatningslokaliteter. Blisgåsen kan i princippet benytte arealer inden for projektområdet, da den kan fouragere på landbrugsarealerne. Projektområdet er dog placeret umiddelbart op til en befærdet vej, hvorfor området vurderes mindre egnet.
Bramgås (T)	Bramgås har i fuglebeskyttelsesområdet en stabil forekomst i overvågningsperioden fra 2004 til 2017, og arten raster og fouragerer på naturlige græsarealer og dyrkede marker i området. Som for de andre gæs gælder det, at arten flytter meget rundt efter føde, hvorfor fuglene sjældent træffes det samme sted i en længere periode. Den store andel af enge og strandenge i fuglebeskyttelsesområdet tilgodeser generelt artens krav til føde. Endvidere sikrer Vadehavet, at arten har et forstyrrelsesfrit område at overnatte. Bramgåsen kan i princippet benytte arealer inden for projektområdet, da den kan fouragere på landbrugsarealerne. Projektområdet er dog placeret umiddelbart op til en befærdet vej, hvorfor området vurderes mindre egnet.
Hedehøg (Y)	Hedehøg yngler i Danmark primært på marker med vinterafgrøder samt færre par i naturområder i hedemoser og marskområder med lidt rørskov. Intensivt dyrkede arealer udgør artens primære redested, og afgrødernes højde ved ankomsttidspunktet i slutningen af april har således stor betydning for valg af redested. Hedehøg kan i princippet benytte arealer inden for projektområdet, da en del af det består af landbrugsareal. Projektområdet er dog placeret umiddelbart op til en befærdet vej, hvorfor området vurderes mindre egnet.
Plettet rørvagt	Plettet rørvagt yngler i ferske sumpområder, hvor vanddybden ikke overstiger 30 cm. Arten synes at foretrække vandområders starzone, men er også registreret i ukultiverede engområder i ådale med tidlige oversvømmelser. Projektområdet vurderes ikke at udgøre et egnet levested for plettet rørvagt, da det består af landbrugsareal.
Hjejle (T)	Som trækfugl er hjejle almindelig i det meste af landet, med størst antal i Vadehavsområdet, langs Jyllands vestkyst og i Limfjordsområdet. I fuglebeskyttelsesområdet raster og fouragerer arten på

Art	Status
	enge, strandenge og dyrkede arealer. Arten flytter om natten meget rundt efter føde, hvorfor fuglene sjældent træffes det samme sted i ret mange dage. Arten er således ikke knyttet til bestemte arealer i fuglebeskyttelsesområdet. Hjejle kan potentiel træffes inden for projektområdet, men vil være en tilfældig gæst. De dyrkede arealer inden for projektområdet vurderes således ikke at have betydning for artens bevaringsstatus inden for fuglebeskyttelsesområdet.
Brushane (Y)	Brushane yngler på forholdsvis kortgræssede ferskere dele af strandengene. De største trusler mod brushane er prædation samt tab af ynglehabitat pga. dens krav til vegetationshøjde og hydrologi. Projektområdets landbrugsareal vurderes ikke at være af værdi for brushane, da den er tilknyttet ferske strandenge.
Fjordterne (Y)	Fjordterne yngler i kolonier på øer og holme langs kysten ofte i selskab med havterne eller hættemåge. Da fjordterne yngler på øer og fouragerer over vandflader vurderes projektområdet ikke at være af værdi for fjordterne.
Blåhals (Y)	Artens bestandsudvikling har været meget positiv, hvilket vurderes, at skulle ses med baggrund i artens beskeden krav til ynglehabitat, der ofte udgøres af større eller mindre rørskovsområder med indslag af pil langs grøfter og kanaler og ofte i nærhed af mere eller mindre intensivt dyrkede arealer. På baggrund af artens forholdsvis beskeden krav til et ynglehabitat vurderes der i dette fuglebeskyttelsesområde at være store arealer med velegnede levesteder såsom våd rørsump. Projektområdet indeholder ikke rørskovsområder med pil og vurderes således uden værdi for blåhals.
Hvid Stork (Y)	Hvid stork er ikke til stede i fuglebeskyttelsesområde 51.
Pibesvane (T)	I dag ses Pibesvane ses hyppigere end tidligere på agerjord, hvor den ofte ses fouragerende i selskab med sangsvaner. Som for de andre svaner gælder det, at arten flytter meget rundt efter føde, hvorfor fuglene sjældent træffes det samme sted i en længere periode. Den store andel af naturlige græsarealer og dyrkede arealer i fuglebeskyttelsesområdet tilgodeser generelt artens krav til føde. Endvidere sikrer Vadehavet, at arten har et forstyrrelsesfrit område at overnatte i. Pibesvane vurderes at kunne optræde inden for projektområdet, men vurderes at være en kortvarig gæst på grund af, at fuglen flytter sig meget og da arealet er lille og beliggende umiddelbart op ad en befærdet vej.
Kortnæbbet gås (T)	Kortnæbbet gås yngler på Svalbard og overvintrer i Nordvesteuropa bl.a. Danmark, hvor den ofte ses fouragerende på marker og enge. Arten raster og fouragerer på naturlige græsarealer og dyrkede

Art	Status
	marker i fuglebeskyttelsesområdet. Som for de andre gæs gælder det, at arten flytter meget rundt efter føde, hvorfor fuglene sjældent træffes det samme sted i en længere periode. Den store andel af naturlige græsarealer og dyrkede marker i fuglebeskyttelsesområdet tilgodeser generelt artens krav til føde. Endvidere sikrer Vadehavet, at arten har et forstyrrelsesfrit område at overnatte i. Kortnæbet gås kan i princippet benytte arealer inden for projektområdet, da den kan fouragere på landbrugsarealerne. Projektområdet er dog placeret umiddelbart op til en befærdet vej, hvorfor området vurderes mindre egnet.
Rørhøg (Y)	Rørhøg yngler primært i vådområder med veludviklede rørskove og fouragerer desuden ofte over dyrkede marker, enge og græsarealer. Rørhøg er almindeligt forekommende i store dele af landet, hvor den kan finde egnede ynglelokaliteter. Rørhøg kan potentielt optræde som fødesøgende indenfor landbrugsarealerne, men vil være en tilfældig og kortvarig gæst. Projektområdet er således ikke et areal, som er nødvendigt for artens bevaringsstatus inden for fuglebeskyttelsesområdet.
Engsnarre (Y)	Engsnarre yngler i Danmark på fugtige enge med relativ høj græsvegetation uden træer og buske, og i flere tilfælde registreres arten også i kornmarker, men der er dog næppe tale om yngleforekomst på landbrugsarealerne. Der forefindes engarealer i hele fuglebeskyttelsesområdet, men da arten foretrækker vegetation, der er mellem 20 cm og 50 cm igennem hele yngleperioden, vil de intensivt slåede og græssede enge ikke være optimale for arten. Arealerne inden for projektområdet vurderes derfor ikke at udgøre levested for engsnarre.
Klyde (Y)	Klyden yngler hovedsageligt i kolonier primært langs lavvandede fjordkyster og i salte eller brakke kystlaguner, hvor der findes slikvader og åbne enge med kort vegetation. I sjældne tilfælde træffes den også ynglede på egnede lokaliteter ved ferskvand. Rederne placeres ofte på småøer, gerne hvor de er i sikkerhed for ræve og andre rovdyr. Projektområdet vurderes derfor ikke at udgøre et levested for klyden.
Pomeransfugl (T)	Pomeransfugl yngler ikke i Danmark, og den ses her kun som trækfugl i for- og efteråret. I foråret kan et par hundrede fugle ses i det vestlige Jylland, mens antallet under efterårstrækket fra midten af august til oktober er meget lavere. Pomeransfuglene ses i Danmark typisk på pløjemarken og nysåede eller nyspirede kornmarker samt lignende vegetationsfattige, tørre steder. Under det årlige forårstræk i april-maj ses pomeransfugl raste på dyrkede

Art	Status
	arealer i fuglebeskyttelsesområdet. Arten ses ofte omkring Nørre Farup Enge (ca. 3 km fra projektområde), men veksler noget rundt for at finde arealer, hvor der endnu ikke er opvækst af landbrugsafgrøder. Pomeransfugl kan potentielt benytte landbrugsarealet inden for projektområdet, men området vurderes at være af mindre og uvæsentlig værdi for pomeransfugl, da det ligger umiddelbart op af en trafikeret vej.
Sorthovedet måge (Y)	Sorthovedet måge er en fåtallig dansk ynglefugl i landets sydlige del, hvor den udelukkende yngler i kolonier af hætte- eller stormmåger. Da sorthoved måge yngler på øer vurderes projektområdet ikke at være af værdi for fjordterne.
Mosehornugle (Y)	Mosehornugle yngler i Danmark på udyrkede arealer som strandenge, heder, ådale og andre mere kulturprægede græsarealer. Da projektområdet kun består af vejarealer og intensivt dyrkede arealer udgør projektområdet ikke et levested for mosehornugle.

4 Påvirkninger på Natura 2000-området

I dette kapitel beskrives og vurderes de potentielle påvirkninger, som projektet kan medføre på udpegningsgrundlaget. I afsnit 4.1 beskrives overordnet de potentielle påvirkninger som kan opstå for anlægs-, og driftsfase. Der beskrives ikke en demonteringsfase, da denne i givet fald vil have miljøpåvirkninger som er sammenlignelig med anlægsfasen. Efterfølgende vurderes projektets påvirkninger for udpegningsgrundlaget for henholdsvis habitatnaturtyper, bilag II-arter, bilag I-fuglearter. Til sidst vurderes påvirkningen på områdets bevaringsmålsætninger og påvirkninger på vandrammedirektiv.

4.1 Projektets potentielle påvirkninger

4.1.1 Anlægsfase

I anlægsfasen inddrages ca. 3.500 m² landbrugsjord og vejgrøft som er en del af et større fuglebeskyttelsesområde. I forbindelse med anlægsarbejdet medfølger ligeledes støjgener fra maskiner som kan forstyrre rastende/fouragerende fugle.

Gravearbejder nær drænkanaal kan medføre sedimentudvaskning hertil. Kanalen udmunder i habitatnaturtypen vandløb (3260) ca. 950 meter nedstrøms.

4.1.2 Driftsfase

Vejarealet vil fremover forsat afvande til grøft til nedsivning og ved større regnskyl med tilledning til grøften som løber videre til Ribe Å, fremover vil det nye helleareal afvande til grøften.

Den permanente inddragelse af ca. 850 m² landbrugsjord vil medføre en indskrænkelse af markareal i fuglebeskyttelsesområdet.

4.2 Vurdering af påvirkninger på Natura 2000

4.2.1 Habitatnaturtyper

Ingen habitatnaturtyper blive påvirket direkte ved projektet.

Vandløb (3260)

Den eksisterende vejstrækning ved projektområdet forløber i umiddelbar nærhed, ca. 30 meter og adskilt af § 3-beskyttet eng, fra Ribe Å mod øst. Anlægsarbejderne foregår udelukkende på den vestlige side af vejen og der vil således hverken ske fysisk eller hydrologisk påvirkning af denne strækning af Ribe Å (eller den § 3-beskyttede eng).

I anlægsfasen kan det ikke udelukkes at der i forbindelse med anlægsarbejderne kan ske tilløb af sediment til drænkanaalen som forløber i åbent tracé vest for

arbejdsområdet. Dette kan ske enten i forbindelse med regnvejr på arbejdsarealer eller i forbindelse med tilslutning af den nye grøft. Den eventuelle udvaskning der måtte ske af sediment fra anlægsarbejdet, vil ikke adskille sig fra den udvaskning af sediment der sker fra området når det daglige dyrkes som mark. Sedimentet vil bundfælde sig i grøften på sin vej mod Ribe Å ca. 950 meter nedstrøms og den vil derfor ikke nå frem til åen. Det vurderes derfor usandsynligt at projektet vil kunne ske en påvirkning af sediment i Ribe Å, fra sedimentudvaskning fra kanalen som følge af anlægsarbejdet.

Projektet vil medføre, at et øget vej- og helleareal skal afvande til vejgrøften langs vejen til nedsivning, kun ved større regnhændelser vil det løbe videre til grøften som har forbindelse til Ribe Å. Projektet medfører ikke øget trafik og dermed forventes ikke en væsentlig ændring i indholdet i det vand som afvandes. Projektet vurderes dermed ikke at kunne påvirke vandkvaliteten i Ribe Å, og dermed heller ikke de arter der lever i Ribe Å.

4.2.2 Bilag II-arter

Grøften som har sit udspring ved vejgrøften og løber til Ribe Å er ikke permanent vandfyldt og den er ikke egnet levested for fiskearterne laks, stavsild, flodlampret, bæklampret, havlampret, snæbel som benytter vandløb til at trække op og gyde eller søge føde i. Den er ligeledes ikke egnet for odder som levested.

I det der ikke er risiko for påvirkning Ribe Å som er den eneste nærliggende habitatnaturtype vandløb (3260), vurderes der heller ikke risiko for væsentlig påvirkning for bilag-II arter som er tilknyttet vandløbet og nedstrøms liggende vandområder som levested.

Støjniveauet fra anlægsarbejdet vil være sammenligneligt med støjen fra drift af marken og fra vejen, dog vil karakteren af støjen være en smule anderledes, da den er mere stationær. Odder kan færdes i området omkring Ribe Å øst for projektet. Da odderen er nataktiv, vil den ikke blive forstyrret af eventuel støj fra anlægsarbejdet, da det foregår om dagen. Den vurderes derfor ikke at blive forstyrret.

Gråsæl og spættet sæl er knyttet til de marine og kystnære områder, hvor støjpåvirkningen ikke vil være aktuel på grund af afstanden. Fisk på udpegningsgrundlaget vurderes ligeledes ikke at blive påvirket af anlægsstøj da vandområdet, hvor de kan færdes, ikke påvirkes. Ligeledes er det ikke sandsynligt at der forefindes grøn kølleguldsmed i eller nær projektområdet, hvorfor denne art ikke kan påvirkes af støj fra anlægsarbejdet.

4.2.3 Bilag I-Fuglearter

Det samlede udbredelsesområde for fuglebeskyttelsesområde F51 er 4.958 hektar og området er hovedsageligt landbrugsjord samt vandløbsbredder. Indskrænkningen af landbrugsareal som følge af vejstrækningens arealinddragelse vil udgøre ca. 850 m² (0,085 ha) samt herudover midlertidigt ca. 1.500 m² (0,15 ha).

Kun få arter benytter landbrugsjord som levested eller til fouragering. Af arterne på udpegningsgrundlaget kan følgende arter benytte landbrugsarealer i Danmark: pibesvane (T), blisgås (T), bramgås (T), kortnæbbet gås (T), hedehøg (Y) og pomeransfugl (T). Svanen, gæssene og pomeransfuglen kan under trækket eller i overvintringsperioden benytte landbrugsjord til fouragering. Hedehøgen er de senere år begyndt at benytte dyrkede marker til redebygning i Danmark.

De ovenstående arter er alle relativt sky fugle. Det kan ses på flugt-initieringsafstanden (flight initiation distance - FID) for de fugle, hvor der foreligger data for det. FID dækker over hvor langt fra fuglen en formodet fare skal være, før fuglen sætter i flugt. Dvs. at jo større FID en fugl har, des mere sky er den. Ifølge Livezey et al. (2016), der er en database for FID'er, har pibesvanen en FID på 200 meter og den nordamerikanske form af blisgås har en FID på 47 meter. Der er ingen data for de to resterende gæs, men den tredje undersøgte gås (knortegåsen) har en FID på mellem 23,5 meter og 105 meter. For pomeransfuglen er der heller ikke data for FID, men de nærmeste undersøgte slægtninge har FID'er på mellem 9 og 121 meter. Alle disse FID'er for de trækkende arter er målt med forstyrrelse fra gående personer og kan således være anderledes for biler (Livezey, Fernandez-Juricic, & Blumstein, 2016). For hedehøgen findes ingen FID, men for dens nære slægtning kærhøgen er der målt en FID for ynglende fugle på 70 meter med forstyrrelse fra helikoptere.

I dette konkrete projektområde er det inddragede område en aflang ca. 30 meter bred strækning placeret imellem den eksisterende og trafikerede hovedvejsstrækning mod øst samt Bjerrumgaard Bed & Breakfast mod vest, hvorfra der ligeledes må forventes en del aktivitet. Således er hele det inddragede område inden for 20 meter af et område med menneskelig forstyrrelse. Alle ovennævnte fuglearter vil reagere negativt på den eksisterende forstyrrelse i området og vil forventes at benytte nogle af de mange andre nærliggende markarealer inden for eller uden for fuglebeskyttelsesområdet, som vil være mindre forstyrrede.

Set i lyset af, at der er tale om landbrugsjord i almindelig drift samt ovenfor nævnte forstyrrelse vurderes det, at de arter der potentielt vil kunne udnytte områder som rasteområde, dvs. gæs, svane og pomeransfugl, vil finde øvrige områder i fuglebeskyttelsesområde mere egnet og ikke vil blive påvirket af denne arealinddragelse. Det samme gælder for hedehøgen, der, på trods af at den kan yngle i dyrkede marker, ikke vurderes at benytte dette område grundet den høje mængde forstyrrelse i form af støj og menneskelig aktivitet. Det vurderes derfor, at der vil være tale om en ikke væsentlig påvirkning af bilag I-fuglene på udpegningsgrundlaget for F51 i hverken anlægs- eller driftsfasen.

4.2.4 Bevaringsmålsætninger

Generelt er det vurderet, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlaget for nogen arter eller habitatnaturtyper. Samtidig medfører projektet ikke en forringelse eller væsentlig reduktion i arealer med levesteder for arter eller fuglearter. Projektet vil derfor ikke forhindre opnåelse af gunstig bevaringsstatus for nogen af arterne eller habitatnaturtyperne. På den

baggrund vurderes det ligeledes, at projektet ikke vil være til hinder for opnåelse af Natura 2000-områdets bevaringsmålsætninger.

Selvom der inddrages et areal af fuglebeskyttelsesområdet, vurderes områdets integritet at kunne opretholdes. Det skyldes, at det inddragede areal udgør en lille promille af det samlede areal og ubetydeligt for fuglene på grund af den høje grad af forstyrrelse, samt at området allerede i dag er præget af forstyrrelsen fra vejen.

4.2.5 Vandrammedirektivet

Grøften som forløber øst for projektområdet er ikke målsat. Nærmeste målsatte vandløb er Ribe Å. Som beskrevet for habitatnaturtypen vandløb forventes hverken anlægsfasen eller driftsfasen at kunne påvirke Ribe Å. Af samme grund vurderes projektet ikke at forhindre muligheden for opnåelse af god miljøtilstand for den potentielt påvirkede recipient, som er Ribe Å.

5 Kumulative virkninger

Der er ikke umiddelbart kendskab til andre projekter, som er sammenfaldende i tid eller areal med cykelstiprojektet ved Ribe. Det vurderes derfor, at der ikke er andre projekter, som sammen med de potentielle miljøpåvirkninger fra anlægsarbejderne eller driftsfasen for den ændrede vejstrækning, kan medføre en kumulativ og væsentlig miljøpåvirkning.

6 Konklusion

De identificerede mulige miljøpåvirkninger fra cykelstiprojektet ved Ribe vurderes at være af yderst begrænset og lokalt omfang.

Støj og fortrængning som følge af anlægsaktiviteter eller den permanente arealinddragelse på få promille af det samlede fuglebeskyttelsesområde vurderes ikke at kunne medføre en væsentlig påvirkning på ynglende eller rastende fugle inden for F51. Fuglebeskyttelsesområdets store størrelse og dominans af landbrugsjord gør, at der vil være andre mere egnede fødesøgnings- og rasteområder inden for Natura 2000-området, hvorved fuglearterne på udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt.

Projektet medfører ikke en reduktion i areal eller kvalitet af habitatnaturtyper eller levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for habitatområde H78.

På den baggrund vurderes det, at projektet ikke hindrer opfyldelse af bevaringsmålsætningerne, som de er beskrevet i Natura 2000-planen. Natura 2000-områdets integritet vil ikke blive påvirket/skadet.

7 References

- Esbjerg Kommune. (2022). *Støjende og støvende aktiviteter*. Hentet fra <https://www.esbjerg.dk/erhverv/affald-energi-og-miljoe/bygge-og-anlaegsaffald/stoejende-og-stoevende-aktiviteter>
- Livezey, K., Fernandez-Juricic, E., & Blumstein, D. (2016). Database of bird flight initiation distances to assist in estimating effects from human disturbance and delineating buffer areas. *Journal of Fish and Wildlife Management* 7 (1), 181-191.
- Miljøstyrelsen. (2019). *Udkast til Vejledning til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration*. Miljøstyrelsen.
- Miljøstyrelsen. (2021). *Natura 2000-basisanalyse 2022-2027. Vadehavet (Revideret udgave)*. Miljøstyrelsen, Miljøministeriet.
- Miljøstyrelsen. (2021). *Udkast til Natura 2000-plan 2022-2027. Vadehavet*. Miljøstyrelsen, Miljøministeriet.